Innhold

KAP. I. ALMINNELIGE BESTEMMELSER OM NORGES BONDELAG 2
§ 1. Formål 2
§ 2. Virkemidler og arbeidsformer 2
§ 3. Medlemskap 3
§ 4. Organisasjon 3
§ 5. Plikter mot organisasjonen og valgbarhet 4
§ 6. Voldgift 4
§ 7. Organisasjonsmessige reaksjoner overfor et medlem 5
§ 8. Medlemskontingent 5

KAP. II. STYRENDE ORGANER 6
§ 9. Årsmøtet 6
§ 10. Ekstraordinært årsmøte 9
§ 11. Representantskapet 9
§ 12. Styret 11

KAP. III. OM LOKALLAG AV NORGES BONDELAG 14
§ 13. Lokale bondelag 14
§ 14. Årsmøtet i lokale bondelag 14
§ 15. Styret i lokale bondelag 15
§ 16. Ansvarsforhold 16
§ 17. Æresmedlemmer i lokale bondelag 17

KAP. IV. OM FYLKESLAG AV NORGES BONDELAG 18
§ 18. Fylkesbondelag 18
§ 19. Årsmøtet i fylkesbondelaget 18
§ 20. Styret i fylkesbondelaget 20
§ 21. Ansvarsforhold 22
§ 22. Æresmedlemmer i fylkesbondelaget 22

KAP. V. SPESIELLE BESTEMMELSER 23
§ 23. Utfyllende bestemmelser m.m. 23
§ 24. Avstemninger 23
§ 25. Aksjonsapparatet 23
§ 26. Regnskap og revisjon 24
§ 27. Meldinger 24
§ 28. Endring i lovene 24
§ 29. Oppløsning 24

Kap. I. Alminnelige bestemmelser om Norges Bondelag

§ 1. Formål

Norges Bondelag har til formål å samle alle som er, eller kjenner seg knyttet til bondeyrket, fremme felles saker, trygge landbruket og ivareta bygdenes økonomiske, sosiale og kulturelle interesser.

Norges Bondelag er partipolitisk nøytralt og skal ikke yte økonomisk støtte til eller ta imot økonomisk støtte fra politiske partier.

Norges Bondelag bygger på nasjonal og kristen grunn.

§ 2. Virkemidler og arbeidsformer

a. For å virkeliggjøre sine mål etter § 1 vil Norges Bondelag blant annet arbeide for:

1. At det enkelte medlem får slike vilkår at han/hun finner seg til rette i sitt yrke og i bygda.

2. Å ivareta landbruksnæringens interesser overfor landets myndigheter og andre. På næringens vegne forhandle om å inngå avtale om priser, tiltak m.v. til fremme av næringen.

3. At næringen skal oppnå full jamstilling, såvel økonomisk, sosialt som kulturelt. Norges Bondelag arbeider for gjensidig tillit mellom ulike grupper i samfunnet og i forholdet til offentlige myndigheter. Norges Bondelag vil gjøre alt det evner for å løse sine oppgaver ved forhandlinger. Dersom landbruksnæringens vitale interesser trues ved misbruk av makt og tilsidesetting av rimelig krav, kan Norges Bondelag sette i verk mottiltak.

4. Full tilslutning fra næringens utøvere til de økonomiske organisasjoner i landbruket.

5. Å fremme kulturelt, sosialt og faglig arbeid i bygdene med sikte på å utvikle og sikre bygdesamfunnet som helhet.

6. Å ivareta landbrukets interesser internasjonalt.

b. Norges Bondelag skal ha et nært samarbeid med Norges Bygdeungdomslag og Norges Bygdekvinnelag og skal også støtte disse økonomisk.

c. Norges Bondelag skal ha et nært samarbeid med samvirkeorganisasjonene og andre organisasjoner innen landbruket. Norges Bondelag vil også samarbeide med andre der dette er formålstjenlig.

d. Norges Bondelag er eneier av Bondelagets Servicekontor AS og skal gjennom dette selskapet yte medlemmene i Norges Bondelag service og informasjon i henhold til selskapets vedtekter.

§ 3. Medlemskap

a. Som medlemmer i Norges Bondelag kan opptas personer som har sitt yrke i landbruket, og andre som ønsker å støtte Norges Bondelags arbeid.

   Medlemskap i Norges Bondelag er direkte og personlig.

   For å bli medlem må innmeldingsskjema, fastsatt av Norges Bondelag, fylles ut.

   Utmeldingen må skje skriftlig. Det svares medlemskontingent til og med det kalenderåret da utmelding skjer. Et medlem som etter påkrav ikke har betalt kontingenten i ett år, strykes som medlem.

b. Æresmedlemmer av Norges Bondelag blir utnevnt av årsmøtet i Norges Bondelag etter forslag fra styret.

§ 4. Organisasjon

Medlemmene i Norges Bondelag organiseres i lokale bondelag. I særskilte tilfeller kan et medlem organiseres direkte i fylkeslaget etter godkjenning av styret i fylkeslaget.

Er det flere lokale bondelag i en kommune skal disse ha et samarbeidsorgan.

Flere lokale bondelag kan samarbeide innen mindre områder enn et fylke.

De lokale bondelagene i et fylke skal sluttes sammen til et fylkeslag.

Sammenslåing eller nedlegging av lokallag gjennom overføring av medlemmer til et annet lag, kan skje etter årsmøtevedtak i lokallaget med ¾ flertall av de avgitte stemmer, eventuelt ved flertallsvedtak på to på hverandre følgende årsmøter. Sammenslåingen eller nedleggingen må godkjennes av styret i fylkeslaget.

Fylkesbondelag og lokale bondelag er arbeidsorganer i Norges Bondelag, og skal arbeide i samsvar med disse lover og vedtak gjort i medhold av dem. Fylkes- og lokallagenes ansvarsområder er fastlagt ved disse lover (jfr § 16 og § 21).

Årsmøtet i Norges Bondelag fastsetter retningslinjer for arbeidet i fylkeslag og lokallag.

Norges Bondelags merke er kornneket.

Norges Bondelags hovedsete og verneting er Oslo.

§ 5. Plikter mot organisasjonen og valgbarhet

Medlemmene i Norges Bondelag skal:

a. Følge alle vedtak som blir gjort innen Norges Bondelag i samsvar med organisasjonens formål og lover.

b. Ta imot valg til ombud i organisasjonen og valg som gjøres i årsmøtet, i lokallag, fylkesbondelag og Norges Bondelag. Et medlem kan nekte gjenvalg for like lang periode som det har fungert i et ombud. Ved valg til ombud, er kun medlemmer av Norges Bondelag valgbare.

§ 6. Voldgift

Hvis det mellom Norges Bondelag på den ene side og ett eller flere medlemmer på den annen side oppstår tvist om forståelse av disse lover, eller vedtak truffet i medhold av dem, eller tvist om et medlem eller en gruppe medlemmer i henholdt til § 5 a er pliktig til å følge vedtak som er truffet i Norges Bondelag, avgjøres tvisten ved kjennelse med endelig virkning av en voldgiftsrett på tre medlemmer. Voldgiftsrettens kjennelse skal være begrunnet.

Høyesterettsjustitiarius oppnevner voldgiftsrettens formann og hver av de to interessegrupper ett medlem hver.

Med hensyn til saksbehandlingen for denne voldgiftsdomstol gjelder reglene i tvistemålslovens kap. 32 om voldgift så langt det passer.

Den som ønsker å reise voldgiftssak, må sette fram krav om dette innen tre måneder etter at han/hun er blitt kjent med vedkommende vedtak. Krav skal være begrunnet og sendes i rekommandert brev til lederen i Norges Bondelag. Er det Norges Bondelag som vil reise voldgiftssak, skal vedkommende - eller hvis det er en gruppe, deres tillitsmann - varsles, med anmodning om å uttale seg.

§ 7. Organisasjonsmessige reaksjoner overfor et medlem

Medlemmer som bryter organisasjonens lover, handler illojalt eller på annen måte svikter eller opptrer i strid med Norges Bondelags formål, lover eller vedtak, kan av styret i Norges Bondelag utelukkes som medlem.

Styret kan i mindre graverende tilfelle vedta andre reaksjonsformer.

Medlemmet kan forlange styrets avgjørelse brakt inn for representantskapet. Ankefrist er 3 måneder etter at medlemmet er gjort kjent med styrets vedtak. Den som har anket en sak inn for representantskapet, har rett til å redegjøre for sin sak i representantskapet før dette treffer sin avgjørelse.

§ 8. Medlemskontingent

a. Medlemmer i Norges Bondelag skal betale kontingent til Norges Bondelag og til Bondelagets Servicekontor AS etter vedtak i årsmøtet i Norges Bondelag. Det enkelte medlem plikter å gi organisasjonen de opplysninger som skal til for å beregne medlemskontingent. Styret gir nærmere regler for innkreving av kontingenten.

b. Årsmøtet bestemmer hvor stor del av kontingenten som skal gå til lokal- og fylkesbondelag.

c. Kontingenten skal være innbetalt til Norges Bondelag innen 1. mars.

d. Årsmøtet kan med ¾ flertall av de møtende utsendinger gjøre vedtak om å pålegge medlemmene særskilt kontingent til spesielle tiltak som årsmøtet vedtar å fremme.

Kap. II. Styrende organer

§ 9. Årsmøtet

Den høyeste bestemmende myndighet i Norges Bondelag er årsmøtet.

Ordinært årsmøte holdes én gang årlig, og såvidt mulig vekselvis i de forskjellige landsdeler.

Årsmøtet innkalles og ledes av ordføreren.

a. Innkalling.

   Ordinært årsmøte skal av ordføreren kunngjøres med minst 12 ukers varsel i organisasjonens medlemsblad, og ved skriftlig varsel til representantskapets medlemmer, de fylkesbondelag og de organisasjoner som har rett til å velge utsendinger.

   Ordføreren skal minst 6 uker før ordinært årsmøte ha sendt innkalling og saksliste til representantskapets medlemmer og til dem som har rett til å sende utsendinger til møtet.

   Styre kan i ekstraordinære tilfeller legge fram saker som ikke er oppført på årsmøtets saksliste og ikke tatt med i innkallingen. Dette gjelder ikke lovendringer og spørsmål om oppløsning av Norges Bondelag.

b. Rett til å legge fram saker for årsmøtet har Norges Bondelags styre, representantskap, fylkesbondelag, samvirkeorganisasjonene som er medlemmer i representantskapet, Norges Bygdekvinnelag og Norges Bygdeungdomslag. Videre har et lokallag av Norges Bondelag samme rett når saken har fått tilslutning fra styret i fylkesbondelaget.

   Saker som skal behandles av årsmøtet, må være kommet inn til styret minst 8 uker før ordinært årsmøte skal holdes.

   Forslag til endring av organisasjonens lover og til oppløsning av organisasjonen, og som ønskes behandlet på første årsmøte, må være styret i hende innen 1. februar det året årsmøtet skal holdes.

c. Årsmøtet er sammensatt av:

1. Utsendinger valgt på fylkesbondelagenes årsmøter. Utsendingene velges for to år om gangen, halvparten går ut første året etter loddtrekning. Dessuten velges et tilsvarende antall varautsendinger i nummerorden for 1 år. Melder en utsending forfall, innkalles varautsendinger i nummerorden.

   Hvert fylkeslag velger en utsending for hvert påbegynte 600 medlemmer (1-600 medlemmer gir 1 utsending, 601-1200 gir 2 osv.). Hvert fylkeslag skal likevel ha minst 3 utsendinger.

2. 4 valgte utsendinger fra Norges Bygdekvinnelag, med 3 vararepresentanter i nummerorden.

3. 4 valgte utsendinger fra Norges Bygdeungdomslag, med 3 vararepresentanter i nummerorden.

4. Representantskapets medlemmer.

d. Norges Bondelags fast ansatte funksjonærer kan delta og uttale seg på årsmøtet, men har ikke stemmerett. Enhver som er medlem i Norges Bondelag har rett til å følge årsmøtets forhandlinger hvis ikke årsmøtet har vedtatt å lukke møtet. Årsmøtet bestemmer da hvem som kan overvære forhandlingene.

e. Årsmøtet bestemmer om møtet skal være åpent.

f. Det skal føres protokoll over årsmøtets forhandlinger.

g. Avstemninger.

   Årsmøtet treffer sine avgjørelser ved flertallsvedtak. Ved likt stemmetall har ordføreren dobbeltstemme. Dette gjelder ikke ved valg.

   Hvis ingen av kandidatene ved valg får mer enn halvparten av de avgitte stemmene, skal det holdes omvalg. Oppnår ingen av kandidatene mer enn halvparten av stemmene ved andre valgomgang, skal det holdes omvalg mellom de to kandidatene som har fått flest stemmer i andre valgomgang. Blir stemmetallet likt i tredje valgomgang, avgjøres valget ved loddtrekning.

   Valg av styremedlemmer, ordfører og varaordfører skal være skriftlig. Alle valg på årsmøtet gjelder - dersom ikke annet er fastsatt - fra årsmøtets avslutning.

h. Reise- og kostgodtgjørelse til medlemmer av årsmøtet betales av Norges Bondelag. De økonomiske organisasjoner betaler selv for sine utsendinger.

i. Årsmøtets gjøremål:

1. Velge 2 utsendinger til å undertegne protokollen.

2. Behandle Norges Bondelags årsmelding.

3. Behandle Norges Bondelags regnskap og revisors melding. Styrets medlemmer har ikke stemmerett i denne saken.

4. Behandle prinsipprogram for en programperiode nærmere fastsatt av årsmøtet.

5. Velge leder, 1. og 2. nestleder og 7 andre medlemmer av styret. Lederen og de 2 nestlederne velges for ett år. De andre velges for to år, slik at 3 og h.h.v. 4 går ut annethvert år. Hvert år velges 3 varamedlemmer i nummerorden.

   3 medlemmer av styret velges blant Norges Bondelags medlemmer som er medlemmer av styret i de landsomfattende økonomiske organisasjonene. Dersom et slikt medlem går ut av styret i sin organisasjon, velges ett nytt styremedlem for ett år.

   Ved valg av styret bør det tas hensyn til at kjønnsfordeling, distriktsrepresentasjon, bruksstørrelser og de forskjellige interesser innen landbruket blir ivaretatt.

6. Velge ordfører og varaordfører, samt 2 vararepresentanter i nummerorden. Disse velges for 1 år.

7. Fastsette godtgjørelse til Norges Bondelags ordfører, leder, nestledere, styrets medlemmer og fylkesledere.

   Fastsette reise- og kostgodtgjørelse for disse og for medlemmer av årsmøtet og representantskapet.

   Fastsette daggodtgjørelse for tillitsvalgtes arbeid.

8. Velge statsautorisert revisor og fastsette godtgjørelse.

9. Velge leder og 7 medlemmer av valgnemnda for neste årsmøte. 6 av medlemmene velges fra fylkeslagene. Det velges en nestleder blant medlemmene fra fylkeslagene. Ett medlem med varamedlem velges fra samvirkeorganisasjonene.

   Lederen velges for 1 år, medlemmene velges for 2 år.

   Årsmøtet fastsetter regler og instruks for valgnemnda.

10. Fastsette kontingenten og fordeling i samsvar med § 8.

11. Behandle andre saker som legges frem.

§ 10. Ekstraordinært årsmøte

Ekstraordinært årsmøte holdes etter vedtak i styret eller representantskapet. Det innkalles såvidt mulig med 14 dagers varsel. Ekstraordinært årsmøte behandler de saker som legges fram. Sakliste med dokumenter skal såvidt mulig sendes ut før møtet. Styret fastsetter tidsfristen for innlevering av saker som skal behandles.

§ 11. Representantskapet

Representantskapet i Norges Bondelag treffer de beslutninger som etter disse lover er tillagt representantskapet, og skal ellers være rådgivende organ for årsmøtet og styret i Norges Bondelag.

Representantskapet holder møte når styret gjør vedtak om det, eller når ordføreren eller minst 6 av fylkeslagene, eller minst halvparten av representantskapets medlemmer forlanger det.

a. Representantskapsmøte innkalles med 6 ukers varsel. Styret kan i særlig tilfelle innkalle representantskapet med kortere frist.

   Representantskapsmøtet innkalles og ledes av ordføreren.

b. Rett til å legge fram saker for representantskapet har årsmøtet, styret og fylkesbondelagene, samvirkeorganisasjonene som er medlemmer av representantskapet, Norges Bygdekvinnelag og Norges Bygdeungdomslag.

Saker som skal behandles av representantskapet, må være innkommet til styret senest 3 uker før ordinært representantskapsmøte. Ved ekstraordinært representantskapsmøte fastsetter styret fristen for innlevering av saker som skal behandles.

c. Norges Bondelags representantskap er sammensatt av:

1. Ordfører og varaordfører.

2. Styret i Norges Bondelag.

3. Lederne i fylkesbondelagene.

4. 1 medlem valgt av Norges Bygdekvinnelag.

5. 1 medlem valgt av Norges Bygdeungdomslag.

6. 12 medlemmer valgt av følgende organisasjoner:

1 fra TINE BA
1 fra Gilde Norsk Kjøtt BA
1 fra Prior Norge
1 fra Norske Felleskjøp
1 fra Gartnerhallen
1 fra Hoff Norske Potetindustrier
1 fra Norges Pelsdyralslag
1 fra Norges Skogeierforbund
1 fra Norsvin
1 fra GENO
1 fra Norsk Sau og Geit
1 fra Landkreditt

Medlemmer av representantskapet valgt av de økonomiske organisasjoner, Norges Bygdekvinnelag og Norges Bygdeungdomslag skal ha personlige varamedlemmer. For fylkeslederne er nestlederne i fylkesbondelagene varamedlemmer.

Avstemningsreglene er de samme som for årsmøtet (jfr § 9g).

d. Det skal føres protokoll over representantskapets forhandlinger.

e. Reise- og kostgodtgjørelse til representantskapets medlemmer betales av Norges Bondelag. Dette gjelder ikke for utsendinger fra de økonomiske organisasjoner.

f. Ordinært representantskapsmøte skal:

1. Velge 2 representanter til, sammen med ordføreren, å underskrive protokollen.

2. Behandle og avgi innstilling til årsmøtet om Norges Bondelags årsmelding.

3. Behandle og avgi innstilling til årsmøtet om Norges Bondelags regnskap og revisors melding. I saker vedrørende regnskap og revisors melding har styret ikke stemmerett.

4. Behandle enhver annen sak som legges fram av styret.

5. I samsvar med første ledd i denne paragraf ta opp til drøfting saker som representantskapet finner å være av interesse for Norges Bondelag.

§ 12. Styret

a. Norges Bondelags virksomhet ledes av et styre. Styret er ansvarlig overfor årsmøtet for sin virksomhet og for forvaltningen av Norges Bondelags midler.

b. Styret består av 12 medlemmer. Av disse er 10 valgt av årsmøtet, dessuten ett medlem fra styret i Norges Bygdekvinnelag og ett medlem fra styret i Norges Bygdeungdomslag.

Ordføreren i representantskapet har møterett i styrets møter, men har ikke stemmerett. Ordføreren får styrets saksdokumenter og protokoller.

Gyldig vedtak i styret krever minst 7 avgitte stemmer for vedtaket. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

Styret trer sammen når lederen bestemmer det, eller minst halvparten av styremedlemmene krever det.

c. I sitt arbeid skal styret blant annet:

1. Lede lagets arbeid i samsvar med Norges Bondelags lover og vedtak som blir gjort i medhold av dem.

2. Ta opp saker som er av interesse for å fremme Norges Bondelags formål. Styret skal videre behandle saker som det får oversendt fra representantskapet.

3. Forvalte Norges Bondelags fond og andre midler og eiendeler.

4. Føre tilsyn med organisasjonens arbeid i de forskjellige ledd og fastsette de nødvendige instrukser.

5. Forberede de saker som skal legges fram for representantskapsmøtet og årsmøtet.

6. Tilsette og avsette generalsekretær i Norges Bondelag, samt fastsette generalsekretærens arbeidsoppgaver og betingelser.

7. Velge representanter til Norges Bygdeungdomslags styre, representantskap og årsmøte, Norges Bygdekvinnelags styre og årsmøte og Norges Skogeierforbunds representantskap og årsmøte i samsvar med disse organisasjonenes vedtekter.

8. Sørge for nødvendig aksjonsberedskap (jfr § 2a, pkt 3).

9. Styret foretar ellers de valg som er nødvendige.

d. Til utredning av spesielle saker kan styret sette ned utvalg som arbeider under styrets ledelse.

   Til å lede særlige tiltak kan det nedsettes spesielle styrer.

   Styret utarbeider instruks og statutter for disse utvalgs og styrers arbeid.

e. Dersom et lokallag eller fylkesbondelag gjør vedtak som ligger utenfor rammen av dets virksomhet, eller står i strid med Norges Bondelags lover eller vedtak, kan styret oppheve disse vedtak.

f. Norges Bondelag forpliktes ved underskrift av lederen og generalsekretæren sammen, eller den styret gir fullmakt. Styret kan meddele prokura.

g. Lederen, de to nestlederne samt ett styremedlem utgjør et arbeidsutvalg. Styret velger ett medlem og to varamedlemmer til arbeidsutvalget.

   Det skal føres protokoll over styrets og arbeidsutvalgets forhandlinger.

h. Lederen og de to nestlederne utgjør Norges Bondelags forhandlingsutvalg. Styret velger to varamedlemmer til forhandlingsutvalget blant styrets medlemmer. Valgene skjer for ett år.

i. Styret i Norges Bondelag er generalforsamling i Bondelagets Servicekontor AS. Generalforsamlingen velger fire personer fra styret i Norges Bondelag til styret i servicekontoret.

Kap. III. Om lokallag av Norges Bondelag

§ 13. Lokale bondelag

Medlemmer i Norges Bondelag skal organiseres i lokale bondelag (jfr § 4).

§ 14. Årsmøtet i lokale bondelag

Den høyeste bestemmende myndighet i det lokale bondelag er årsmøtet.

Ordinært årsmøte holdes innen midten av november måned hvert år. Årsmøtet innkalles av styret.

Alle årsmøter skal kunngjøres med minst 14 dagers varsel til medlemmene ved melding i dagspressen og/eller ved oppslag eller direkte brev til medlemmene.

Sakliste skal gjøres kjent for medlemmene.

Årsmøtet velger selv sin møteleder.

a. Ordinært årsmøte skal:

   1. Velge møteleder.

   2. Velge 2 årsmøtedeltakere til, sammen med møtelederen, å underskrive protokollen.

   3. Behandle styrets melding.

   4. Behandle regnskap og revisors melding. Styrets medlemmer har ikke stemmerett i disse saker.

   5. Behandle arbeidsplan for neste år.

   6. Behandle andre saker som styret legger fram. Et medlem har rett til å få en sak behandlet i årsmøtet når saken er innkommet til styret senest 8 dager før årsmøtet.

7. Velge leder og minst 4 styremedlemmer. Lederen velges for ett år og styremedlemmene for to år om gangen. Velge 3-5 varamedlemmer i nummerorden for ett år om gangen.

8. Velge utsendinger til årsmøtet i fylkesbondelaget dersom laget har rett til noen tillegg til lederen, som er selvskreven (se § 19a, pkt 1).

9. Velge 2 revisorer.

10. Velge valgnemnd for neste årsmøte.

b. Alle medlemmer av laget samt Norges Bygdekvinnelags og Norges Bygdeungdomslags medlemmer i det lokale bondelagsstyret har stemmerett på årsmøtet.

   Årsmøtet treffer sine avgjørelser ved flertallsvedtak. Ved likt stemmetall har møtelederen dobbeltstemme. Dette gjelder ikke ved valg.

   Hvis ingen av kandidatene ved valg får mer enn halvparten av stemmene, skal det holdes omvalg. Oppnår ingen av kandidatene mer enn halvparten av stemmene ved andre valgomgang, skal det holdes omvalg mellom de to kandidatene som har fått flest stemmer i andre valgomgang. Blir stemmetallet likt i tredje valgomgang, avgjøres valget ved loddtrekning.

   Alle valg på årsmøtet gjelder - dersom ikke noe annet er fastsatt - fra årsmøtets avslutning.

   Valg på leder og styrets medlemmer skal være skriftlig.

c. Ekstraordinært årsmøte innkalles når styret eller ¼ av medlemmene i laget, eller styret i fylkesbondelaget krever det.

d. Det skal føres protokoll over årsmøtets forhandlinger.

§ 15. Styret i lokale bondelag

Arbeidet i det lokale bondelaget ledes av et styre. Styret er ansvarlig overfor lokallagets årsmøte.

a. Styret består av lederen og styremedlemmene valgt av årsmøtet (jfr § 14a, pkt 7) samt ett medlem fra styret i lokallagene av Norges Bygdekvinnelag og Nor-

ges Bygdeungdomslag. Er det flere lag av Norges Bygdekvinnelag og/eller Norges Bygdeungdomslag innen det lokale bondelags område, skal de to organisasjonene hver for seg ha en felles representant i det lokale bondelags styre. Styret er vedtaksført når minst halvparten av styremedlemmene er til stede.

b. Styret skal blant annet:

   1. Velge nestleder, kasserer, sekretær og studieleder innen styret. Når årsmøtet har gitt fullmakt til det kan regnskapssekretær- og kassafunksjonen legges utenom styret.

   2. Lede lagets arbeid i samsvar med disse lover og vedtak gjort i medhold av dem.

   3. Ta opp saker som fremmer Norges Bondelags formål, og saker som er av interesse for lokallagets medlemmer.

   4. Velge utvalg til å ta seg av lokallagets forskjellige arbeidsoppgaver innen bygda.

   5. Støtte ungdomsarbeidet, og arbeide for å opprette nye NBU-lag.

   6. I den utstrekning det er ønskelig for lagets arbeid og det lokale aksjonsapparat, kan styret oppnevne kretsmenn.

   7. Sørge for nødvendig aksjonsberedskap (jfr § 2, pkt 3) og sørge for at Norges Bondelags aksjonsplaner følges opp.

c. Styret bør ha møte minst 4 ganger i året.

d. Det skal føres protokoll over styrets forhandlinger. Utskrift av protokollen skal sendes fylkesbondelaget.

§ 16. Ansvarsforhold

De lokale bondelag kan ikke drive forretningsmessig virksomhet, eller sette i gang tiltak som kan medføre økonomisk ansvar uten etter skriftlig forhåndsgodkjenning av styret i Norges Bondelag (jfr. § 4).

§ 17. Æresmedlemmer i lokale bondelag

Æresmedlemmer av et lokalt bondelag blir utnevnt av årsmøtet etter forslag fra styret i lokallaget.
Forslaget på æresmedlemmer må være godkjent på forhånd av styret i Norges Bondelag. Forslaget blir sendt gjennom fylkeslaget.

Kap. IV. Om fylkeslag av Norges Bondelag

§ 18. Fylkesbondelag

Lokale bondelag i et fylke skal sluttes sammen til fylkesbondelag (jfr § 4).

§ 19. Årsmøtet i fylkesbondelaget

Den høyeste bestemmende myndighet i fylkesbondelaget er årsmøtet.

Årsmøtet skal ordinært holdes innen utgangen av april måned.

Årsmøtet gjøres kjent for Norges Bondelag og lokallagene 6 uker før det avholdes. Innkalling til årsmøtet med sakliste skal sendes Norges Bondelag og årsmøtets utsendinger senest 14 dager før møtet holdes.

Årsmøtet innkalles av styret og ledes av en valgt møteleder.

a. Årsmøtet er sammensatt av:

   1. Lederne i de lokale bondelag. I tillegg velger lokallag med over 100 medlemmer 1 utsending for hvert påbegynt 100 medlemmer. 101-200 gir 1, 201-300 gir 2 osv.

   2. Styremedlemmene i fylkesbondelaget.

   3. 2 utsendinger valgt av Norges Bygdekvinnelag i fylket.

   4. 2 utsendinger valgt av Norges Bygdeungdomslag i fylket.

   5. Medlemmer av Norges Bondelags styre og representantskap som bor i fylket.

   6. Medlemmer av Norges Bondelags årsmøte som er valgt av fylkesbondelaget. (Valget gjelder for to årsmøter i Norges Bondelag, og medlemmene møter dermed på de 2 følgende årsmøter i fylkesbondelaget).

   7. Møteleder.

Utsendinger fra Norges Bondelag har rett til å være til stede og uttale seg på møtet. Ledere i faste utvalg og eventuelle kretsledere innkalles til årsmøtet.

Ellers har hvert medlem av Norges Bondelag rett til å følge årsmøtets forhandlinger hvis ikke årsmøtet har vedtatt at behandlingen av enkelte saker skal finne sted i lukket møte. Årsmøtet bestemmer da hvem som kan overvære forhandlingene.

b. Årsmøtet skal:

1. Velge 2 representanter til, sammen med møtelederen, å underskrive protokollen.

2. Behandle styrets årsmelding.

3. Behandle regnskap og revisors melding og forslag til budsjett for neste år. Styrets medlemmer har ikke stemmerett i disse saker.

4. Behandle arbeidsplan for neste år.

5. Velge leder for 1 år om gangen. Videre velge 4 styremedlemmer for 2 år om gangen, og 3 varamedlemmer i nummerorden for 1 år. Årsmøtet velger så nestleder med 1 års funksjonstid blant de valgte styremedlemmer.

6. Velge utsendinger til Norges Bondelags årsmøte for to år (jfr § 9c). Halvparten går ut første året etter loddtrekning. Dessuten velges et tilsvarende antall varautsendinger i nummerorden for 1 år.

7. Velge møteleder for neste årsmøte.

8. Velge valgnemnd for neste årsmøte.

9. Ansette revisor. Fylkesbondelaget kan, etter samtykke fra styret i Norges Bondelag, velge 2 medlemmer av Norges Bondelag som revisorer. Revisor skal innlevere revisjonsmelding til årsmøtet i fylkesbondelaget og Norges Bondelag snarest mulig etter at regnskapet er avsluttet.

10. Behandle de saker som blir lagt fram.

    Lokallag som vil ha en sak fremmet for årsmøtet, må sende saken inn til styret i fylkesbondelaget senest 1 måned før årsmøtet.

Saker som kommer for sent inn, og saker som ikke er tatt med på innkallingen, kan av styret forelegges årsmøtet til behandling hvis ¾ av årsmøtets medlemmer stemmer for det. Det gjelder dog ikke spesielle saker som styret i Norges Bondelag har sendt fylkesbondelaget til behandling i årsmøtet, og som det haster med å få avgjort. Styret i fylkesbondelaget avgjør om forslag fra enkeltmedlemmer skal behandles.

c. Årsmøtet treffer sine avgjørelser ved flertallsvedtak. Ved likt stemmetall har møtelederen dobbeltstemme. Dette gjelder ikke ved valg.

   Hvis ingen av kandidatene ved valg får mer enn halvparten av stemmene, skal det holdes omvalg. Oppnår ingen av kandidatene mer enn halvparten av stemmene ved andre valgomgang skal det holdes omvalg mellom de to kandidatene som har fått flest stemmer i andre valgomgang. Blir stemmetallet likt i tredje valgomgang, avgjøres valget ved loddtrekning mellom de to.

   Valg på leder og styremedlemmer skal være skriftlig.

   Alle valg på årsmøtet gjelder - dersom ikke noe annet er fastsatt - fra årsmøtets avslutning.

d. Det skal føres protokoll over årsmøtets forhandlinger. Utskrift av protokollen sendes Norges Bondelag og årsmøtets deltakere.

e. Ekstraordinært årsmøte innkalles når styret i fylkesbondelaget eller ¼ av lokallagene, eller styret i Norges Bondelag krever det. Innkallingen skal i alminnelighet skje med minst 14 dagers skriftlig varsel. Ekstraordinært årsmøte behandler bare de saker som står i innkallingen.

§ 20. Styret i fylkesbondelaget

Arbeidet i fylkesbondelaget ledes av et styre. Styret er ansvarlig overfor årsmøtet i fylkesbondelaget.

a. Styret består av leder, nestleder og 3 styremedlemmer, dessuten ett medlem med vararepresentant fra styret i fylkeslag av Norges Bygdekvinnelag og Norges Bygdeungdomslag. Årsmøtet velger leder for 1 år om gangen, og 4 styremedlemmer for 2 år om gangen. Av de valgte styremedlemmer velger årsmøtet nestleder med 1 års funksjonstid. Første gang går 2 av styremedlemmene ut ved loddtrekning.

Styret trer sammen når lederen bestemmer det, eller etter krav fra minst halvparten av styremedlemmene.

Gyldig vedtak i styret krever minst 4 avgitte stemmer for vedtaket.

b. Styret skal blant annet:

1. Lede fylkesbondelaget i samsvar med disse lover, og vedtak gjort i medhold av dem.

2. Ta opp saker til fremme av Norges Bondelags formål, og gjennomføre de pålegg som Norges Bondelag gir.

3. Forvalte fylkesbondelagets andel av kontingenten og andre midler som fylkesbondelaget har disposisjonsrett over.

4. Rettlede lokallagene i deres arbeid.

5. Sørge for nødvendig aksjonsberedskap (jfr § 2a, pkt 3), og sørge for at Norges Bondelags aksjonsplaner følges opp.

6. Innstille overfor Bondelagets Servicekontor AS ved ansettelse av organisasjonssjef.

7. Velge representant til styret i fylkeslag av Norges Bygdeungdomslag og Norges Bygdekvinnelag.

   Velge 2 utsendinger til årsmøtet i fylkeslaget i Norges Bygdeungdomslag og 2 utsendinger til årsmøtet i fylkeslaget i Norges Bygdekvinnelag.

c. Til å forberede saker for styret og avgjøre mindre viktige saker og saker som det haster med å få avgjort, kan styret velge et arbeidsutvalg blant sine medlemmer. Styret gir nærmere instruks for arbeidsutvalgets virksomhet.

d. Styret oppnevner studieleder, fortrinnsvis et styremedlem, og samarbeider med andre organisasjoner for å samordne og utvikle studie- og opplysningsarbeidet gjennom Bygdefolkets Studieforbund.

e. Det skal føres protokoll over styrets forhandlinger.

§ 21. Ansvarsforhold

Fylkesbondelagene kan ikke drive forretningsmessig virksomhet eller sette i gang tiltak som kan medføre økonomisk ansvar uten etter skriftlig forhåndsgodkjenning fra styret i Norges Bondelag (jfr. § 4). Heller ikke kan fylkesbondelagene på andre områder gjøre vedtak som binder Norges Bondelag (jfr. § 12 e).

§ 22. Æresmedlemmer i fylkesbondelaget

Æresmedlemmer av et fylkesbondelag blir utnevnt av årsmøtet etter forslag fra styret i fylkesbondelaget.

Forslaget på æresmedlemmer må være godkjent på forhånd av styret i Norges Bondelag.

Kap. V. Spesielle bestemmelser

§ 23. Utfyllende bestemmelser m.m.

a. Årsmøtet i Norges Bondelag eller styret i Norges Bondelag - etter fullmakt fra årsmøtet - kan gi bestemmelser til utfylling av disse lover.

b. Styret i Norges Bondelag gir utfyllende bestemmelser om administrasjon, arbeids- og ansvarsforhold - herunder instruks for sekretariatet.

c. Etter disse lover forstås flertallsvedtak som mer enn halvparten av de avgitte og godkjente stemmer. Blanke stemmer regnes som avgitte stemmer.

§ 24. Avstemninger

a. Styret i Norges Bondelag kan gjøre vedtak om at det skal holdes skriftlig avstemning blant medlemmene. Styret bestemmer om slike skriftlige avstemninger skal være rådgivende eller bindende, og styret kan gi nærmere regler om begrensning av stemmeretten i spesielle saker. Ved skriftlig medlemsavstemninger skal spørsmålene være slik formet at det klart kan svares ja eller nei. Alle andre svar skal vrakes.

b. Styret kan gjøre vedtak om at spesielle saker skal sendes ut til avstemning blant nærmere angitte tillitsvalgte eller for anledningen valgte tillitsvalgte.

c. De lokale avstemningsresultater må ingen andre enn styret i Norges Bondelag få melding om. Styret avgjør om sluttresultatet skal offentliggjøres eller ikke.

d. For saker av interesse for en mindre del av landet kan et fylkesbondelag, med samtykke fra styret i Norges Bondelag, foreta avstemning blant sine medlemmer. Styret i Norges Bondelag skal godkjenne regler for slike avstemninger.

   Styret treffer ellers de nødvendig vedtak for gjennomføring av avstemninger etter denne paragraf.

§ 25. Aksjonsapparatet

For å gjennomføre mottiltak eller andre organisasjonsmessige tiltak som det er gjort vedtak om (jfr § 2a, pkt 3) skal styret i NB til enhver tid ha en aksjonsberedskap. Det faste aksjonsapparatet består av:

a. Styret i Norges Bondelag
b. Styret i fylkesbondelaget
c. Styret i lokallaget

§ 26. Regnskap og revisjon

Norges Bondelags regnskap skal følge kalenderåret. Det samme gjelder for fylkesbondelag og lokallag. Lokallagene kan likevel ha avvikende regnskapsår.

Regnskapene for Norges Bondelag og fylkesbondelagene revideres av en ansatt revisor (jfr dog § 19b, pkt 9).

Revisor skal innlevere revisjonsmelding til vedkommende styre snarest etter at et regnskap er avsluttet. Revisor skal innkalles når regnskapet behandles i representantskap, årsmøte og i fylkesbondelagenes årsmøter.

§ 27. Meldinger

Lokale bondelag og fylkesbondelag plikter å gi uttalelser, meldinger og opplysninger som styret i Norges Bondelag ber om.

§ 28. Endring i lovene

Endringer i Norges Bondelags lover kan gjøres i ordinært eller ekstraordinært årsmøte med 2/3 flertall av de avgitte stemmer. Det skal stå i innkallingen hva forslaget til endring går ut på.

§ 29. Oppløsning

a. Oppløsning av Norges Bondelag kan gjøres på ordinært årsmøte når vedtaket er enstemmig og det foreligger enstemmig innstilling fra de frammøtte representanter i representantskapet. Det forutsettes at minst ¾ av årsmøtets medlemmer skal være til stede.

   Videre kan oppløsning vedtas med flertallsvedtak av to på hverandre følgende årsmøter. Det må minst være gått to måneder mellom de to årsmøter.

b. Dersom Norges Bondelag oppløses, bestemmer årsmøtet hvordan organisasjonens formue skal brukes.